

Lantbruksdjur

Ämnet lantbruksdjur behandlar olika lantbruksdjur och skötsel av dessa. I ämnet ingår produktion inom djurhållning samt lantbruksdjurens betydelse för landskapsvård och biologisk mångfald. Centralt i ämnet är säker hantering av djur och djurvälstånd samt lagar och andra bestämmelser som reglerar djurhållning. Ämnet behandlar också djurstallar och den tekniska utrustning som används där.

Ämnets syfte

Undervisningen i ämnet lantbruksdjur ska syfta till att eleverna utvecklar kunskaper om lantbruksdjur och förmåga att arbeta med djur. Undervisningen ska leda till att eleverna utvecklar kunskaper om djurens biologi, behov och naturliga beteende. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla förmåga att iaktta och tolka lantbruksdjurs beteende, utveckling, hälsa och välbefinnande samt att sköta lantbruksdjur och djurstallar utifrån djurens behov och välfärd. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om foder, foderhantering och utfodring av lantbruksdjur. Undervisningen ska också leda till att eleverna utvecklar förmåga att arbeta med lantbruksdjur på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt samt med hänsyn till miljön. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om lagar och andra bestämmelser som gäller djurskydd, säkerhet och miljö. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar förmåga att följa rutiner och ta ansvar i arbetet med lantbruksdjur.

I undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla förmåga att underhålla och sköta djurstallar med den tekniska utrustning och de digitala hjälpmedel som används i arbete med lantbruksdjur.

Genom undervisningen ska eleverna också ges möjlighet att utveckla förståelse av att arbete med lantbruksdjur handlar om produktion av varor och tjänster. Det kan vara produktion av livsmedel men det kan också handla om landskapsvård och biologisk mångfald.

Praktiskt arbete och fältstudier ska ingå i undervisningen. Eleverna ska ges möjlighet att göra stallturer för att iaktta lantbruksdjurs beteende och bedöma djurens hälsa och välbefinnande. Undervisningen ska vara av undersökande och problemlösande karaktär. Dessutom ska eleverna ges möjlighet att reflektera över djuretik och miljöfrågor i samband med djurhållning.

Undervisningen i ämnet lantbruksdjur ska ge eleverna förutsättningar att utveckla följande:

- Kunskaper om lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden.
- Förmåga att sköta lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteende.
- Förmåga att arbeta med lantbruksdjur på ett etiskt, hygieniskt och säkert sätt.
- Förmåga att hantera redskap och teknisk utrustning.

Nivåer i ämnet lantbruksdjur

- Nivå 1, 100 poäng.
- Nivå 2, 200 poäng, som bygger på nivå 1.

Nivå 1, 100 poäng

Nivåkod: LANR1N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet lantbruksdjur på nivå 1 ska behandla följande centrala innehåll:

Biologisk och teknisk grund

- Olika lantbruksdjur, till exempel mjölkkor, höns och får.
- Lantbruksdjurs biologi med betoning på exteriör och näringsbehov.
- Lantbruksdjurs behov och beteenden samt betydelsen av rutiner i arbete med lantbruksdjur.
- Lantbruksdjurs miljö, till exempel stallar, rasthagar och beteshagar.
- Produkter från lantbruksdjur, till exempel mjölk, ägg och skinn.

Arbetsuppgifter

- Daglig skötsel av lantbruksdjur, djurstallar och inredning, till exempel transport av foder, utfodring och rengöring.
- Tillsyn av lantbruksdjur. Stallturer, tolkning av djurs beteende och bedömning av djurs hälsa och välbefinnande.
- Hantering av lantbruksdjur med hänsyn till säkerhet och djuretik.
- Hygienrutiner och rengöring i arbete med lantbruksdjur.
- Användning av handredskap, teknisk utrustning och digitala hjälpmedel.

Arbetsmiljö, säkerhetsfrågor och bestämmelser

- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med skötsel av lantbruksdjur.
- Lagar och andra bestämmelser som gäller arbete med lantbruksdjur, till exempel djurskydds- och miljölagstiftning.

Nivå 2, 200 poäng

Nivåkod: LANR2N0

Centralt innehåll

Undervisningen i ämnet lantbruksdjur på nivå 2 ska behandla följande centrala innehåll:

Biologisk och teknisk grund

- Olika lantbruksdjur för produktion av till exempel kött, mjölk och ägg.
- Lantbruksdjurs biologi med betoning på fodersmältning samt olika rasers ursprung, behov och naturliga beteende.
- Vattentillgång och lantbruksdjurs krav på vattenkvalitet. Fodrets näringsinnehåll och kvalitet.
- Smitta och smittspridning samt förebyggande smittskydd.
- Skador och sjukdomar samt förebyggande hälsovård.
- Lantbruksdjurs betydelse för landskapsvård och biologisk mångfald.
- Produkter från lantbruksdjur.

Arbetsuppgifter

- Skötsel av lantbruksdjur i olika åldrar, brunstkontroll och kontroll av vistelsemiljöer.
- Visitering och bedömning av lantbruksdjurs hälsa och välbefinnande samt förebyggande hälsoarbete.
- Hantering av foder, strömedel och gödsel.
- Kontroll av stallklimat. Mätning och justering av temperatur, luftfuktighet och ljus.
- Daglig tillsyn och skötsel av stallar och inredning samt beten och rasthagar.
- Hantering av lantbruksdjur med hänsyn till säkerhet och djuretik.
- Hygienrutiner och rengöring i arbete med lantbruksdjur.
- Val och användning av handredskap för aktuella arbetsuppgifter.
- Användning samt kontroll och underhåll av teknisk utrustning.

Arbetsmiljö, säkerhetsfrågor och bestämmelser

- Ergonomi, arbetsmiljö och säkerhet i samband med skötsel av lantbruksdjur.
- Lagar och andra bestämmelser som gäller arbete med lantbruksdjur, till exempel djurskydds- och miljölagstiftning samt bestämmelser om hygien.

Betygskriterier

Av 18 kap. 23 § andra stycket och 20 kap. 37 § andra stycket skollagen (2010:800) följer att läraren vid betygssättningen i ett ämne ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper på den aktuella nivån i ämnet i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet som helhet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. Samtliga kriterier för betyget E ska dock vara uppfyllda för att eleven ska kunna få ett godkänt betyg.

Betyget E

Eleven visar **vissa kunskaper** om lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden.

Eleven sköter med **viss säkerhet** lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden.

Eleven arbetar ergonomiskt och säkert.

Eleven hanterar redskap och teknisk utrustning med **visst** handlag.

Betyget D

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan C och E.

Betyget C

Eleven visar **kunskaper** om lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden.

Eleven sköter med **säkerhet** lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden.

Eleven arbetar ergonomiskt och säkert.

Eleven hanterar redskap och teknisk utrustning med **relativt gott** handlag.

Betyget B

Elevens kunskaper bedöms sammantaget vara mellan A och C.

Betyget A

Eleven visar **goda kunskaper** om lantbruksdjurs biologi, behov och naturliga beteenden.

Eleven sköter med **god säkerhet** lantbruksdjur och djurstallar med hänsyn till djurens behov och beteenden.

Eleven arbetar ergonomiskt och säkert.

Eleven hanterar redskap och teknisk utrustning med **gott** handlag.